

матеріально-технічної бази для провадження наук. і наук.-техн. діяльності, проведення конкретних фундаментальних та (або) прикладних наук. досліджень, наук.-техн. (експериментальних) розробок, зокрема на оплату праці наук. (наук.-пед.) працівників у рамках їх виконання, за напрямками і на умовах, визначених надавачами гранту».

Донорами, яких також іменують «надавачами гранту», або «грантодавцями», можуть виступати:

- міжнар. організації (ПРООН, Світовий Банк, ЮНІСЕФ);
- уряди, урядові установи, посольства іноземних держав (USAID – Агентство США з міжнар. розвитку, CIDA – Канадське агентство міжнар. розвитку, BAP – Българське агентство за развитие, SlovakAid – Агенція сприяння розвитку Словацької Республіки та ін.);
- державні (Нац. фонд досліджень, Україна), громадські (наприклад, Фонд Конрада Аденауера) або приватні фонди (наприклад, The Nippon Foundation, Японія);
- великі корпорації (наприклад, Amazon.com), невеликі компанії, фірми, особи.

Грантоотримувачами (ін. поширені назви: реципієнти, або бенефіціари грантової підтримки) можуть бути: неприбуткові організації, некомерційні або бізнес-проекти, держ. установи, заклади освіти різних рівнів, громадські об'єднання, ініціативні групи, політичні партії, територіальні громади, окремі спільноти (наприклад, ромські громади) або громадяни.

Як правило, гранти надаються в рамках певних грантових програм або оголошених донорами конкурсів проектів, стипендій тощо і передбачають підготовку та подання проектної заявки, що супроводжується документами, які свідчать про компетентність грантоотримувача, доводять його інституційну спроможність та здатність досягти результатів, заявлених у проектній заявці.

Лит.: 1. Гранти, конкурси, стипендії. URL: <https://www.facebook.com/groups/progrants>. 2. Закон України «Про культуру» № 2778-VI від 14.12.2010. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2778-17>. 3. Закон України «Про наукову і науково-технічну діяльність» № 848-VIII від 26.11.2015. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/848-19>. 4. Закон України «Про Український культурний фонд» № 1976-VIII від 23.03.2017. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1976-19>.

О. Ю. Оржель

ГРЕКО-ЛАТИНСЬКІ ШКОЛИ – навч. заклади в Україні кін. XVI–XVII ст. Виникли у другій пол. XVI ст., коли створення власної нац. школи стає нагальною потребою. Передумова виникнення Г.-л. ш. – укладення Люблінської унії (1569), внаслідок якої українська культура була включена у загальноєвропейський контекст і, зберігаючи власні східнослов'янські традиції, активно почала засвоювати досягнення західно-європ. освіти і науки. Мета Г.-л. ш. – дати таку освіту, яка б ґрунтувалася на власних культ. традиціях і водночас не відрізнялася від західно-європ. шкіл. Зміст освіти в Г.-л. ш. складала «сім вільних наук» – предмети «тривіуму» (граматика (грецька, латинська, церковнослов'янська мови), риторика, діалектика) та «квадривіуму» (арифметика, геометрія, музика, астрономія). Г.-л. ш. існували на засадах загальнодоступності, принципу рівності всіх учнів, незалежно від походження та заможності і являли собою модель практичного компромісу між латинською (західно-європ.) наукою і греко-слов'янськими освітніми традиціями. За цією моделлю були створені і діяли братські школи, Острозька (1576) і Києво-Могилянська академії (1615).

Лит.: 1. Ісаєвич Я. «Lycaeum Trilingue»: концепція тримовної школи у Європі в XVI ст. // Острозька давнина. Львів, 1995. 2. Антонюк Г. Латинська мова і засвоєння європейських освітніх традицій вищою школою України в період XVII–XVIII ст. // Людина. Комп'ютер. Комунікація. Львів, 2015.

О. П. Міхно

ГРІНЧЕНКО БОРИС ДМИТРОВИЧ (далі – Г.) (псевд. – Вартовий, Вільхівський, Василь Чайченко, Перекотиполе та ін.) (27.11 (09.12) 1863 р., х. Вільховий Яр Харківського повіту Харківської губ., тепер Харківського р-ну Харківської обл. – 23.04(06.05)1910 р., Оспедалетті, Італія, похований у Києві) – укр. письменник, педагог, літературознавець, лексикограф, етнограф, видавець, громадсько-культурний діяч. Походив з дрібномаєтної дворянської сім'ї. Під час навчання у Харківському реальному училищі в 1879 р. був заарештований за підозрою у поширенні нелегальної літератури, після звільнення виключений з училища без права здобуття освіти у будь-якому ін. навч. закладі. Екстерном склав іспит на народного вчителя при Харківському ун-ті (1881). Вчителював у селах